

Sport en cultuur schieten niets op met btw-verlaging

HET kabinet heeft de afgelopen maand besloten de bezuinigingen op de subsidies voor cultuur en sport te compenseren door een verlaging van het btw-tarief voor deze sectoren....

THIJS TEN RAA 9 juni 1995, 00:00

Evenwel, de pogingen om de gevolgen van de bezuinigingen te minimaliseren door belastingverlaging zijn bij nader inzien inefficiënt en bureaucratisch en lokken bovendien fraude uit.

Na twee decennia potverteren waren de rentelasten zo ondraaglijk geworden dat de opstellers van het vorig jaar gesloten regeerakkoord een behoorlijk bedrag aan bezuinigingen inboekten. Bezuinigen doet pijn, tenzij je een truc bedenkt. De klassieke truc is quasi-privatisering, waardoor sommige publieke uitgaven niet langer op 's rijks begroting drukken. Gewone privatisering is nog beter. De verkoop van de PTT leverde een hoop geld ineens op.

De truc van het paarse kabinet is nieuw en heet 'lastenverlichting'. Lastenverlichting als middel om bezuinigingen 'in te vullen'.

Het is vooral staatssecretaris Nuis (van Cultuur) aan te zien, maar staatssecretaris Terpstra (van Sport) ondervindt het ook: bezuinigen is zwaar. Op een gegeven moment is de grens van wat 'geprivatiseerd' of 'verpatst' kan worden door de overheid bereikt en dreigen echte bezuinigingen te moeten worden doorgevoerd.

Op zichzelf is er weinig tegen bezuinigen op subsidies en in plaats daarvan te kiezen voor een algemene lastenverlichting. Burgers kunnen dan zelf bepalen hoe zij het door henzelf verdiende geld besteden. Wel is het jammer dat de oplevende economie zo niet wordt benut om te zorgen voor een ook in de toekomst goed gevulde schatkist.

Het kabinet weet bovendien het voordeel van lastenverlichting - meer keuzevrijheid - teniet te doen. Het doel van genoemde staatssecretarissen is namelijk niet een efficiëntere allocatie van schaarse middelen, dat wil zeggen conform de voorkeuren van consumenten. Nee, zij stellen zich juist als doel om een verschuiving

naar nieuwe, door individuen gewenste patronen te voorkomen. Met een algemene lastenverlichting lukt dat niet. Dus zijn gerichtere maatregelen nodig.

Het kabinet heeft besloten om de btw op kaartjes voor bioscoop, theater en sportwedstrijden te verlagen. Sportkantines gaan ook minder btw afdragen. Omdat sportkantines over hetzelfde produkt (bier) nu minder zullen afdragen dan andere distributiepunten, zoals cafés, worden de regels aangescherpt om 'oneigenlijke concurrentie' te voorkomen. Sportkantines mogen geen bruiloften en partijen organiseren. De regering heeft liever dat zalen leeg staan, dan dat er oneigenlijke concurrentie plaats vindt.

De economie wordt zo op zijn kop gezet. Niet de 'oneigenlijke concurrentie' is het probleem, maar het gedifferentieerde fiscale beleid van staatssecretaris Vermeend van Financiën. Vermeend zorgt ervoor dat een deel van onze kapitaalvoorraad niet efficiënt wordt ingezet. De markt zal kruipen waar zij niet gaan kan, met alle fraude die daarvan het gevolg is.

Zelfs als de overheid de lastenverlichting weet te beperken tot de doelgroepen, dat wil zeggen sport- en cultuurinstellingen waarvan de subsidie wordt verminderd, resteert er nog een probleem. Het gevaar dreigt namelijk dat exploitanten de btw-verlaging door zullen geven aan het publiek in de vorm van goedkopere kaartjes voor film, toneel en sport. Dat was niet de bedoeling.

Dit gevaar is niet af te wenden met fiscale maatregelen, maar vergt gericht en daadkrachtig overheidsingrijpen. Met de sectoren zullen daarom afspraken worden gemaakt om ervoor te zorgen dat het door de btw-verlaging vrijkomende geld zal worden aangewend om de bezuinigingen te compenseren, zo heeft het kabinet besloten.

Aldus wordt voorkomen dat exploitanten toe zullen geven aan de vraag van de consumenten, met alle gevaren van dien: prijsverlagingen, vollere zalen, beëindiging van onrendabele activiteiten, enzovoort.

Met dit actieve sport- en cultuurbeleid leveren de staatssecretarissen zo hun eigen bijdrage aan het bezuinigingsbeleid. Als het kabinet het doel van de bezuinigingen niet scherper in het oog houdt, valt er meer fiscaal geknutsel te verwachten.

Thijs ten Raa